

Kovács Géza

Kovács Géza

Kovács Géza

A bevezető tanulmányt Wehner Tibor művészettörténész írta.
The introductory study was written by art historian Tibor Wehner.
Studiul introductiv a fost scris de istoricul de artă Tibor Wehner.

A borítón elől – *Front cover* – Coperta din față:
Nehézségek – *Difficulties* – Dificultăți, fe, 14 × 31 × 16 cm, 2005

A borítón hátul – *Back cover* – Coperta din spate:
Világunk – *Our World* – Lumea noastră, bz, 31 × 40 × 36 cm, 2008

A szobrász nagyon hálás a fényképek szerzőinek:
The sculptor expresses his gratitude for the authors of photos:
Sculptorul exprimă mulțumire autorilor fotografiilor:
Kolumbán Huba, Kovács László Attila, Musát Arnold, Dan Basarab Nanu,
Tóth Zsombor, Vargyasi Levente

Fordítás – *Translation* – Traducere:
Dr. Hubbes László, Fehér Kornélia, Jountoyan Valéria Erna, Nina Țânțar,
Pieldner Judit, Pieldner Martin, Veress Elza Emőke

A szöveget gondozta – *Text editor* – Textul îngrijit de:
Bálint Gyöngyi, Ercse Irén, Dr. Hubbes László, Kovács Géza, Musát Antónia

Kiadó – *Publisher* – Editura: T3 Kiadó

© Kovács Géza, 2011
© Wehner Tibor, 2011
© T3 Kiadó, 2011

ISBN 978-973-1962-44-3

Nyomdai munkák – *Printing* – Tipografie:

Sámán Kiadó
520085 Sepsiszentgyörgy, Sport u. 8A
tel/fax: 0267-351 684
e-mail: kiado@t3kiado.ro
www.t3kiado.ro

A MÚLT JELENE, A JELEN MÚLTJA

Kovács Géza szobrászatáról

Az Erdélyben munkálkodó magyar szobrászok, a Magyarországon élő-dolgozó magyar szobrászok és az Erdélyből Magyarországra (és kivételes esetben a Magyarországról Erdélybe vissza-) települt magyar szobrászok mellett létezik még egy különös alkotói pozícióban leledző, egy furcsa alkotói létezmód feltételei között egzisztáló szobrász-típus, amelyet Kovács Géza testesít meg: a Kárpát-medencében bolyongó, Erdély és a trianoni, napjainkra már jelzésszerűvé vált határok által körülzárt magyar tájak között ingázó szobrász. Ő ott is van, itt is van – attól függően honnan szemléljük, ítéljük meg helyzetünket és helyzetét, illetve hogy szemlélők vagy szemléltek, ítélők vagy megítéltek vagyunk –, ideát és odaát, valamint odaát és ideát is, illetve állandóan úton, mert valamiképpen be szeretné érni az ezen az egyre bizonytalanabb határok által megosztott terepen kalandozó kollektívát, ide-oda küldött, itt-ott hagyott műveit, amelyek közül néhány már valószínűleg teljesen önálló életet él. Ezek a műegyüttesek és ezek az alkotások a legkülönfélébb közép-európai településeken tűnedeznek fel a múlt század nyolcvanas-kilencvenes évtizedfordulója óta, a fővárosban, a megyeszékhelyeken, a kisvárosokban és falvakban, egy-egy múzeumban, kiállítóteremben vagy galériában láthatók egy ideig, és már indulnak is tovább. Lassan a század közelíti az önálló kiállítások jegyzékében regisztrált Kovács Géza-bemutatók száma: az 1958-ban Marosvásárhelyen született művész, aki a hetvenes évtizedek végén, a nyolcvanas évek elején a kolozsvári Műszaki Egyetemen végezte műszaki tanulmányait, és aki hosszú évekig gépészmérnökként dolgozott Sepsiszentgyörgyön, az 1980-as évek második felében jelentkezett első műveivel, hogy aztán később a szoborkészítésnek szentelje minden idejét és energiáját. Rendkívül aktív és intenzív, egymástól távoli tereket behálózó három évtizedes munkásság áll Kovács Géza szobrászművész mögött: az erdélyi és a magyarországi kiállítási fórumokon túl művei eljutottak német-, francia-, svédországi és japán kiállítótermekig, a szobrász 1990 óta számos magyarországi alkotótelep – mint Mezőtúr, Vaja, Nagyatád, Cserszegtomaj, Vigántpetend – munkájában vett részt, ahol egy-egy monumentális kompozíció megalkotására is lehetősége nyílt, s művészeti kalandozásai során megannyi kiállítási és pályázati díjat nyert el. E díjak sorában az első és hallatlan erőteljes indíttatásokat adó az 1992-es kovásznai Kőrösi Csoma Sándor-pályázat elismerése volt. Az életrajz, a pályakép további

fontos eleme, hogy Kovács Géza számos művészeti-szakmai szervezet tagjaként munkálkodik, és hogy immár számos rangos közgyűjtemény őrzi alkotásait. Vagyis elmondható: a Kovács Géza-oeuvre az ezredforduló előtti és utáni évtizedek közép-európai magyar művészetének megkerülhetetlen tényezőjévé vált.

A 20. századi művészeti kezdeményezések alapjaiban rengették meg a klasszikus művészeti eszményeket: az avantgárd áramlatok alkotói és alkotásai a szobrászat, a művészeti tárgyformálás minden, korábban bevált, több évezredes múltra visszatekintő konvencióját is megkérdőjelezték, és új szellemiség és új gyakorlat jegyében teremtettek egy új értékre alapozott művészeti univerzumot. Megváltozott a szobrászat tárgya, megváltozott a technikája és anyaga, megváltozott a mű-alakítás szemlélete, és ennek következtében a mű státusa is. A legnagyobb változás a korábban az ember és állat kizárólagos leképezési, megformálási, ábrázolási elvének esztétikai szemétdombra való utalása volt: az izmusok forrongásában, a stílusáramlatok egymást követő hullámaiban már minden szoborrá válhatott, s a művek korábban nemes anyagait – a bronzot, a márványt, a fát – bármilyen, a hétköznapi életben előforduló matéria felválthatta. És nem volt követelmény immár a művek míves megformálása, megcsináltsága sem: Duchamp és Picasso működése óta szoborként kerülhetett talapzatra vagy tárlóba a talált tárgy is, amely lehetett ócska és köznapi, akár tucattermék is: vagyis elég volt a rámutatás, az eredeti környezetből való kiemelés, a műtárggyá avatás gesztusa. A talált tárgy, a készáru műalkotássá nyilvánításának folyamatában önálló területté alakult a tárgykollázsok megalkotásának alkotómódszere, amely a különböző, az idő múlása által rekvizitumokká szintetizálódó elemekből, gyakran egymással tulajdonképpen össze nem kapcsolható, vagy eredetileg össze nem tartozó tárgyakból új konstrukciókat hoz létre. Ilyen tárgykollázsokat, objektet konstruál a klasszikus avantgárd törekvések szellemében dolgozó sepsiszentgyörgyi illetőségű szobrász, Kovács Géza is. Munkái körében időről időre felbukkan ugyan egy-egy hagyományos mintázással és öntéssel kivitelezett bronz- vagy alumínium kompozíció, egy-egy fából faragott alkotás is – jelezve, hogy a szobrászat hagyományos ágazataiban is tevékenykedik a művész –, de az ezredforduló előtti alkotóperiódusok, és az új évezred első évtizedében készített munkák mégis elsősorban a vas és acél tárgykollázsokhoz való erőteljes vonzódását tanúsítja. Természetesen a mintázott-öntött bronzok és a kollázsszerűen összeillesztett rekvizitum-objektet anyaghasználata, tömegformálása és térszervezése, valamint kifejezőmódja is gyökeresen különbözik egymástól – a bronz- és alumíniumszobrok között esetenként megjelenik a konkrét figura, az emberi alak is, s e műveken fontos hangsúlyokat kapnak a felületek, a palástok –, ám a megidézés emlékszerű volta, azonossága mégis összhangot teremt a két, egymástól nagyon távol álló szobrászati szólam között.

Mint fentebb jeleztük, hogy bár néhány monumentális kompozíció is megszülethetett Kovács Géza műhelyében – így az ezen együttesben kiemelkedő jelentőségű nagyatádi fa *Évezredekén át* (2000) és a szászrégeni bronz *Madár* (2006) – e szobrász elsősorban a hagyományos kispasztika műforma alkotója, aki viszonylag kisméretű, közléről is megsejlelhető, kamara méretű pasztikákat készít: a művek a jól megszokott rend szerint kiállítótermi közegben, posztamenseken jelennek meg a nagyérdemű, a befogadó előtt. A kispasztikákat szemlélve az is megállapítható, hogy e szobrász művészetét nem török

meg nagy váltások, változások, alkotói fordulatok: viszonylag egységes, egynemű, azonos szemlélettel árnyalt alkotásainak sora, amely a hagyományos kisplasztika műnem ellenére sem a klasszikum ígézetét hordozza, hanem sokkal inkább a modernitás szellemiségével áthatott. Az anyagválasztás, a megmunkálásmód, az alkotómódszer, és természetesen az alkotói szemlélet sem kötődik már a klasszikus plasztikai hagyományhoz. Az elegáns márvány és a hűvös bronz helyett a modern szobrászat számos új anyagot fedezett fel és alkalmazott, s ezek között kitüntetett szerepet kapott a 20. század egyik legfontosabb anyaga: a vas, illetve az acél. A csillogó, sima, elegáns, mívesen megdolgozott matériák helyett a durva, érdes, nemegyszer időrágta vasszobrok már anyagiságukban is azt sugallják, hogy itt súlyos feszültségekről, problémákról, megpróbáltatásokról, nehézségekről, tragédiákról esik szó, semmint könnyed, fellengzős, üde dolgokról, felhőtlen szépségekről. De a vas valamifajta másodlagos természetű anyagiságában és mellérendelt jellegében van csak jelen ezekben a kompozíciókban: jól felismerhetők az egykori fogaskerekek, villáskulcsok, kerékpárpedálok, patkók, ollók, kapcsok, gyűrűk, csapágyak, csavarok és láncok: gépelemek, eszközalkatrészek, tárgyfragmentumok, amelyek egy letűnt kor technikájához, tárgyvilágához, hűvösen célszerű funkcionalizmusához kötődnek. A kézművességhez, az iparossághoz, egy még emberléptékű, átlátható, világos felépítésű technikai civilizációhoz. Vagyis a múlt tárgyi hagyatékából épülnek Kovács Géza jelenkori művei, így hordozva üzeneteket, illetve teremtve izgalmas villódzásokat az idősíkok, a múlt és a jelen között. Ám ezek a fragmentumok nem érintetlenül, nem eredeti formájukban, nem hajdani logikus összefüggésrendszerükben és természetesen nem hajdani funkciójuknak megfelelően jelennek meg, hanem egymással új, szokatlan kapcsolatokat teremtve, különös konstrukciókat, szerkezeteket alkotva. A művész szabadon kezeli a rekvizítumokat, és az adott formaelemeket hol tiszteletben tartja, hol kissé átalakítja, és az új kapcsolatok, összefüggések, formarendek és legfőként az új esztétika révén új jelentésköröket von a régi elemek köré. E hegesztett műveknek általában nincs teste, leginkább valamifajta vázszerűség rendje szerint épülnek fel, és minden alkotórész a körvonal, a kontúr által hangsúlyozódik: így teremődnek meg az érdekesen futó térvonalak, a téri kereszteződések, a téri áthatások, így jön létre a művek nyugtalan, már-már a mozdulatlanságban is mozgásokkal átítatott izgalmas atmoszférája. Ez egy absztrakt, erőteljesen a múltra hangolt plasztikai világ, amely különös asszociációkat indukál: a számítógépek, a digitalizáció, a virtualitások korában legelsősorban talán a kézzelfogható eszközök, az emberi kézbe simuló tárgyak, az érezhető anyagok, a célszerű és átlátható működés hajdan volt érzeteit, érzeteinek illúzióit élesztgetik. Ám mindez a töredékességek, az egykori tökéletesség-visszfények mementóiként, egy letűnt korra való emlékezés és emlékeztetés miniatürizált, bensőséges hangvételi emlékműveiként állhat csak előttünk. Erre utalt Magyar Lajos is Kovács Géza munkáiról értekezve: „E kisplasztikákat szinte egytől egyig el tudnánk képzelni monumentális felnagyításban is, talán így nyernének még sokkal több jelentéseket.” Mert konstrukciói rendkívül dinamikus térbe állított, illetve inkább térbe szervezett, izgága, nyughatatlanságot sugárzó objektumok, amelyeket nyúlványok, elágazások, keresztezések, áthatások hangsúlyoznak, s amelyeket mintegy megkoronáz egy-egy nyugodtabb korong vagy körgyűrű. A Kovács Géza-szoborkollázs mindig légies, sohasem alkot zárt tömböt,

tömegét mintegy nagyvonalúan feloldja, szétteríti a térben. A valóságos tárgyak egykori világából kiemelt elemekből épített tárgy- vagy szerkezetszobrok sohasem utalnak konkrétan a valóságra: nem jelennek meg emberalakok, és nem tűnnek fel új, konkrét tárgyak, még a beleérzés lehetőségét felvillantva sem, mert e művek a behelyettesítés, a megidézés helyett inkább gondolati és érzéki inspirációkat adnak: asszociatív fogalmi forrásvidékeket nyitnak meg a befogadó előtt. A művekben fellobbanások, kitörések, kétségbeesések, félelmek, háborgások, lázadások, felháborodások érzetei öltenek testet, összezsapások, félbemaradt mozdulatok, meghökölések, meghátrálások gesztusai, érzései, foszlányokból szervezett gondolatvilága összpontosul. Kovács Géza sokkoló jelentések ígéretét hordozó tárgyszobrászata sajátos módon ötvözi a hagyományt és az újítást, a nemzetközi művészeti kezdeményezések szellemiségét és a legmélyebb, a mesterségben, a népművészetben gyökerező, ősi és újabbkori indíttatásokat. Művei érzékeny, mélyre nyúló időmetszet-konfrontációk: a múlt jelenné szintetizálódásának, a jelen múlttá foszlásának időrágta anyagba foglalt felmutatásai.

Kovács Géza alkotásai egy szürkeségekben leledző, rozsdabarna pusztulásra, a lassú elmúlásra hivatkozó világ múltra emlékeztető auráját vonják maguk köré. Ám maga a rozsdaréteg nem valóságos: Kovács Géza, amikor felleli a maga valójában rozsdás, az enyészet hullámaiban leledző tárgyakat, eszközöket és alkatrészeket, mint egy gondos restaurátor, gondosan megtisztítja, úgymond újjávarázsolja azokat, majd az összeállítás, a konstruálás korántsem egyszerű műveletét követően egy mesterséges, művi, immár határozott alkotói szándékkal esztétikai jelentőségűvé avatott rozsdaréteget hoz létre alkotásainak felületén, amely azonban már nem a régi alkatrészek, hanem e tárgyszobrok üzeneteinek hordozását és a művekké alakított konstrukciók megőrzését szolgálják. A valóságos és a művi különös egymásba mosódásának lehetünk tanúi és átélői így: a valóság és a művészet, a valóságélem és a műalkotás mintegy észrevétlenül felcserélődik, s egyik a másik álcájában létezik és rejtezik. A művész eljárásának jogosságát és megokoltságát, hitelességét nem kell hosszan magyaráznunk és indokolnunk: csak ki kell lépnünk a kiállítóterem ajtaján, és a valóságosnak nevezett világ jelenségei, a dolgok pontosan ezt az abszurd jelenséget, a mindent vezérlő fordított rendet, az értékek és az értéktelenségek, a valóságosság és a műviség, a lényeg és a látszat egymással való behelyettesítését, tragikus kimenetelű felcseréltséget tükrözik.

Wehner Tibor művészettörténész, 2010. Budapest

THE PRESENT OF THE PAST, THE PAST OF THE PRESENT

About Géza Kovács's Sculpture

Besides the Hungarian sculptors carrying out their activity in Transylvania, the Hungarian sculptors living and working in Hungary and the Hungarian sculptors who moved from Transylvania to Hungary (and in exceptional cases from Hungary back to Transylvania), there is a type of sculptor, existing in a weird artist's position, living under the conditions of the strange state of being of the artist, embodied by Géza Kovács: the sculptor roaming in the Carpathian basin, commuting between Transylvania and the Hungarian regions confined by Trianon borders which have become symbolic by now. He is both there and here – depending on from where we consider and judge our situation as well as his situation and being aware of the fact that we are both those who judge others and those who are judged by others –, regardless of which side of the border he is on, here and there, and also there and here, and always on the road, because he would somehow like to catch up with his collections wandering about in this territory divided by more and more unsecure borders; he would like to catch up with his works sent here and there and left here and there, as many of them probably already live a totally individual life. These work collections and works of art have turned up in the most various Middle-European settlements ever since the turn of the eighties and nineties of the last century; for a short while they can be admired in the capital, in county towns, in small towns and villages, in museums, exhibition halls or galleries and they soon move further.

The number of presences registered in the register of individual exhibitions, presenting Géza Kovács's works is close to hundred: the artist was born in 1958 in Târgu Mureș, studied at the Technological University from Cluj at the end of the seventies and at the beginning of the eighties, and who worked as a mechanical engineer in Sfântu Gheorghe for long years, presented his first works in front of the public in the second half of the 1980s, afterwards he devoted all his time and energy to sculpture. An extraordinarily active and intense, three-decade-long career, linking distant spaces, is behind Géza Kovács sculptor: besides the exhibition forums from Transylvania and Hungary, his works reached the exhibition halls from Germany, France, Sweden and Japan. Since 1990 the sculptor has taken part in the activity of several artist-sites from Hungary – like that from Mezőtúr, Vaja, Nagyatád, Cserszegtomaj, Vigántpetend –, where he has had the opportunity to create some monumental compositions as well, and all throughout his artistic adventures he has been awarded several exhibition and competition prizes. In the

series of these prizes the first one, giving him tremendous impetus, was the recognition of the Sándor Kőrösi Csoma competition from Covasna in 1992. It is a further important element of his biography, of his career that Géza Kovács works as member of several artistic-professional organizations, and his works have become by now part of several prestigious public collections. So, it can be concluded that the Géza Kovács-oeuvre has become an unavoidable aspect of the Middle-European Hungarian art of the decades before and after the turn of the century.

The artistic initiatives of the twentieth century shook the foundations of the classic artistic ideals: the artists of avantgarde trends and their works of art questioned every convention used earlier for thousands of years in the field of sculpture and artistic object formation and they created an artistic universe based on new values, in terms of a new spirit and a new practice. The subject of sculpture, its technique and material, the concept of the work of art all changed, and as a consequence, the status of the work of art also changed. The biggest change was the fact that the earlier exclusive principle of representing humans and animals was exiled to the aesthetic rubbish heap: in the turmoil of the avantgarde trends, in the succession of different styles it was possible for everything to become a sculpture, and the materials of the sculptures, carefully selected earlier – the bronze, the marble, the wood – were replaced by any material occurring in everyday life. The sophisticated rendering of the works of art was no longer a requirement: since the activity of Duchamp and Picasso it had become possible that a found object got on the pedestal or in the display cabinet, this found object could be a junk, an everyday cheap stuff; that is, the gesture of pointing at the object, of removing it from its original environment, of its being considered a work of art was enough. In the process of declaring the found object, the finished product a work of art, the method of creating object collages has become an independent area; it creates new constructs out of different elements synthetised as requisites by the passing of time, often independent of one another, originally not belonging to one another. The artist from Sfântu Gheorghe, Géza Kovács, working in the spirit of classical avantgarde endeavours, creates such items, object collages. Although from time to time among his works of art there appear bronze or aluminium compositions created by modelling and moulding or there appear works of art carved out of wood – indicating that the artist also pursues activity in the traditional branches of sculpture –, the periods of creation before the turn of the millennium and the works created in the first decade of the new millennium prove that he is primarily and basically attracted by the iron and steel object collages. Of course the use of material, mass formation, space organization as well as the way of expression of the modelled-moulded bronze sculptures and those of the requisite-objects assembled as collages are so radically different – among the bronze and aluminium sculptures there appears the concrete figure, the human shape as well, and on these works the surfaces, the superficies gain emphasis –, however, the sameness and mnemonic character of evocation still creates a consonance between the two distinct parts of sculpture.

As we have already mentioned, although a few monumental compositions were also born in Géza Kovács's workshop – like the wooden *Through Millenia* (2000) from Nagyatád, of overriding importance in this collection, and the bronze *Bird* (2006) from Reghin –, this sculptor primarily creates in the traditional form of small sculpture; he creates sculptures of relatively small size, which can be contemplated from close: the works of art are presented for the public in the usual context of exhibition halls, on pedestals. While contemplating the small sculptures

it can also be stated that the art of this sculptor is not broken by great changes, major turns: the series of his works conveys a relatively uniform, homogeneous concept, which, in spite of the traditional genre of small sculpture, does not bear the spirit of the classic, on the contrary, it is pervaded by the spirit of modernity. The selection of the material, the way of processing it, the method of creation and of course the concept of creation are no longer related to the classic tradition of sculpture. Instead of the elegant marble and the cold bronze, modern sculpture has discovered and applied several new materials, and among these a prominent part has been played by some of the most important materials of the twentieth century: iron and steel respectively. Instead of the glittering, smooth, elegant and sophisticatedly elaborated materials the rough, coarse iron sculptures, bearing the tracks of the ravages of time, suggest by their material that here serious tensions, problems, trials, hardships, tragedies rather than easy, bombastic things or unclouded beauties are brought into discussion. However, the iron is present only in its secondary materiality and subordinated character on these compositions: the former cogwheels, spanners, bicycle pedals, horseshoes, scissors, cramps, hoops, bearings, screws and chains can be well recognized: machine parts, tool-components, object-fragments, which are linked to the technology, to the world of objects, to the coldly practical functionalism of an age that now is history. They are related to the handicraft, to manufacture, to a still antropomorphic, transparent, clearly structured technical civilization. In other words, Géza Kovács's works, belonging to the present, are built from the object heritage of the past. In this way they convey messages, they create exciting tensions between the different ages, between the past and the present. However, these fragments are not untouched, they do not occur in their original shape, not in their former logical system of connections, and of course, not in accordance with their earlier functions, but rather in a new, unusual set of connections, forming strange constructions and structures. The artist treats the requisites freely, sometimes he respects the given form elements, sometimes he modifies them a little, and by establishing new relations, connections, form orders and especially by the new aesthetics he assigns new meanings to the old elements. These welded works of art generally do not have a body, they are rather constructed according to the order of schemes, and every component is highlighted through the contour: in this way interestingly formed space lines, space crossings, space interferences are created, the restless, exciting atmosphere, pervaded by motion even in its motionlessness, of the works of art is created. This is the abstract world of sculpture, oriented towards the past, generating weird associations: in the age of computers, of digitalization, of virtualities they primarily raise old feelings, the illusions of feelings of objects fitting into the human hand, of palpable materials, of practical and transparent functions. However, these fragments, as mementos, echoes of past perfections, can stand in front of us only as miniature, intimate memorials of remembering and reminding of a past age. This is what also Lajos Magyarai hinted at when analysing Géza Kovács's works: "We could imagine almost all of these small sculptures in a monumental size as well, maybe in this way they would convey even more shocking meanings." As his constructions are objects placed in space in an extraordinarily dynamic way, rather organized in space, emanating restlessness; they are emphasized by extensions, branches, crossings, interferences, and which are so to say crowned by some calmer wheels or rings. The sculpture collages by Géza Kovács are always ethereal, they never form a closed block, their mass is always generously dissolved, spread in space. The object or structure sculptures

built from elements taken out of the former world of real objects never allude concretely to reality: no human figures, no new, concrete objects occur, not even at the level of empathy, as these works of art raise inspirations at the level of the thoughts and the senses instead of substitution or evocation: they open up associative conceptual headwaters for the public. In the works of art the feelings of outburst, outbreak, despair, fear, revolt and outcry get shape, the focus is on the feelings and gestures of collisions, unfinished motions, coming to a standstill, on the world of thoughts organized from scraps. Géza Kovács's object sculpture, promising shocking meanings, blends in a unique way tradition and innovation, the spirit of international artistic initiatives and the most profound, ancient and newer impulses rooting in craft, in folk art. His works are sensitive, profound confrontations with time-segments, involved in the material bearing the tracks of the ravages of time: they display the way the past gets synthesised in the present, the way the present is dissolved in the past.

Géza Kovács's works have the aura, reminding of the past, of a grey world doomed to rusty destruction, to slow decay. However, the layer of rust itself is not real: when Géza Kovács finds the objects, the tools and the components which are rusty indeed, existing in the state of decay, he carefully cleans them, he sort of re-creates them as a scrupulous restorer, then, after the not at all simple phases of assembling and constructing, he creates, with a determined creative intent of aesthetic significance, an artificial layer of rust on the surface of his works of art, which no longer belongs to the old components, but conveys the message, serves the preservation of constructs transformed into works of art. In this way we can witness and experience the strange interwovenness of the real and the artificial: reality and art, the element of reality and the work of art get replaced by each other unnoticed and one hides itself in the other's disguise. There is no need for us to explain and justify the rightfulness, the genuineness and the reason for the artist's method: we only have to step out of the door of exhibition halls and the phenomena, the things of the world called reality reflect this very absurd phenomenon, the reversed order controlling everything, the replacement of values with worthless things, of realities with artificialities as well as the essence with the appearance, the fact that they are tragically confused.

Tibor Wehner, art historian, 2010, Budapest, Hungary

PREZENTUL TRECUTULUI, TRECUTUL PREZENTULUI

Despre sculptura lui Géza Kovács

Când vorbim de sculptorii maghiari, ne gândim la cei ce activează în Transilvania, la cei trăiesc în Ungaria, la cei care au venit din Transilvania în Ungaria (ori, în rare cazuri, la cei care s-au reîntors în Transilvania), dar mai există un tip de sculptor reprezentat de Géza Kovács, al cărui profil artistic cu totul neobișnuit îl face inclasificabil: un artist mereu cutreierând prin Bazinul Carpatic, azi e aici, mâine-i dincolo, trecând toate granițele dintre ținuturile maghiare, devenite azi doar simbolice. El este peste tot – și acolo și aici, ori și aici și acolo – mereu pe drum și pe urmele lucrărilor sale, în relație cu care suntem privitori sau priviți, judecători sau judecați. Începând cu răspântia dintre anii '80-'90 ai secolului trecut, complexe sale creații artistice pot fi întâlnite în diferite localități din spațiul central-european, în municipii, orașele și sate, respectiv în câte-un muzeu, o sală de expoziție sau o galerie. Numărul ieșirilor lui Géza Kovács, în registrul expozițiilor individuale, se apropie deja de o sută. Născut în 1958 în orașul Târgu Mureș, artistul a terminat studii tehnice la Universitatea Politehnică din Cluj Napoca, la sfârșitul anilor '70, începutul anilor '80, după care a lucrat mult timp ca inginer mecanic la Sfântu Gheorghe. Primele sale creații datează din a doua parte a decadei '80, când debutează ca artist, ca mai târziu să-și dedice tot timpul și toată energia numai sculpturii. Sculptorul Géza Kovács se poate mândri deja cu o foarte productivă și intensă activitate de creație, întinsă pe trei decenii, dar și în depărtate spații culturale: pe lângă expozițiile transilvane și ungare, lucrările sale au ajuns în galerii din Germania, Franța, Suedia, Japonia. După 1990, artistul a participat în numeroase colonii de creație artistică – din Mezőtúr, Vaja, Nagyatád, Cserszegtomaj, Vigántpetend (Ungaria) – unde a valorificat șansa de a lucra la câte o compoziție monumentală. De-a lungul acestor experiențe artistice, sculptorul Géza Kovács a obținut pentru expozițiile sale numeroase premii și burse de creație. Șirul acestor succese a fost deschis în 1992, când a câștigat premiul concursului „Kőrösi Csoma Sándor” din Covasna, moment care i-a dat artistului un puternic impuls. O componentă importantă a biografiei lui Géza Kovács este și calitatea sa de membru al mai multor organizații profesionale ale artiștilor; lucrări semnate de acest artist sunt deja în patrimoniul unor renumite colecții publice. Se poate, așadar, spune că opera lui Géza Kovács a devenit o pagina de neocolit din istoria artei maghiare contemporane, din Europa Centrală.

Inițiativele artistice ale secolului 20 au zguduit din temelii idealurile clasice ale artei: mișcările avangardiste și promotorii lor au pus sub semnul întrebării toate convențiile, chiar și pe cele cu rădăcini milenare, iar în locul lor au propus un nou spirit și o nouă practică artistică care îi eliberau pe creatori de orice constrângere canonică și îi încurajau să experimenteze tehnici de creație și forme expresive în acord cu obsesiile lor artistice. S-au schimbat obiectul tehnica și materialul sculpturii, s-a schimbat viziunea despre procesul de creație și, drept consecință, s-a schimbat și statutul operei de artă. Cea mai mare schimbare a fost aruncarea la gunoi a principiului exclusiv de reprezentare a corpurilor animale și umane: în efervescența ismelor, în valurile consecutive ale curenților stilistice, totul putea deveni statuie, iar materiale nobile ale operelor de artă – bronzul, marmura, lemnul – au putut fi înlocuite cu orice material obișnuit din viața cotidiană. De la Duchamp și Picasso încoace, au acces la statutul de sculptură și obiecte găsite, chiar obiecte uzate, dintre cele mai banale: este de ajuns gestul identificării și expunerii lor, al ruperii din mediul de origine, al promovării la rang de obiect de artă. Ca procedeu artistic, colajul a devenit un domeniu aparte de creație, în procesul de redefinire drept forme expresive a unor obiecte găsite sau articole finite.

Astfel de colaje făurește și Géza Kovács, sculptorul din Sfântu Gheorghe, care își construiește lucrările în spiritul aspirațiilor avangardei clasice. Printre lucrările sale apar din când în când și compoziții de bronz sau aluminiu, realizate prin formare și turnare tradițională, ori cioplite din lemn – avertizând că artistul se poate mișca cu inspirație și în ramurile tradiționale ale sculpturii. Dar ceea ce-l individualizează ca artist este puternica sa atracție către colajele de fier și oțel, care sunt prezente în toate etapele sale de creație. Desigur, formarea și structurarea, respectiv, expresia bronzurilor formate-turnate diferă radical de cea a obiectelor-recuzite îmbinate în colaje – printre statuetele de bronz și aluminiu se mai ivesc și figuri umane ușor perceptibile, și la aceste obiecte suprafețele capătă o importanță accentuată –, dar natura identică, memorială a evocării creează totuși armonie între cele două registre atât de îndepărtate ale sculpturii.

Așadar, deși în atelierul lui Géza Kovács au luat ființă și câteva compoziții monumentale – de pildă, lucrarea din lemn *Prin milenii* (2000) din Nagyatád (Ungaria) și *Pasărea* (2006) din bronz din Reghin –, acest sculptor este în primul rând artistul statuetelor, al sculpturilor de dimensiuni relativ mici. Sunt obiecte de artă camerală, ce pot fi contemplate de aproape: ele apar în fața publicului în ordinea obișnuită, expuse pe postamente în spații de expoziție. Contemplând statuetele, ne dăm seama că arta sculptorului nu este întreruptă de schimbări radicale, de cotituri stilistice: șirul operelor sale poartă amprenta unei viziuni relativ omogene, care însă – în pofida genului de mică sculptură tradițională – nu stă sub semnul fascinației clasicului, ci mai degrabă este cuprinsă de spiritul modernității. Nici alegerea materiei, nici modul de prelucrare, nici procesul de creație și, desigur, nici viziunea artistică nu se mai conectează la tradiția clasică a artei plastice. În locul marmurei elegante și al bronzului rece, sculptura modernă a descoperit și a utilizat numeroase noi materiale, iar printre acestea se află una din materiile prime specifice secolului 20: fierul, respectiv, oțelul care a cucerit teritoriul sculpturii moderne. În locul materialelor lucioase, netede, elegante, lucrate cu finețe în forme suple, emfatice, grațioase sau

splendori senine, sculpturile de fier – brut, aspru, nu rareori erodat de timp – exprimă deja, prin materialitatea lor, grave tensiuni și probleme intrinseci, tribulații, apăsări, zbuțum. Dar prezența fierului în aceste compoziții cade în plan secund, forța lor expresivă vine din universul material la care fac trimitere și la spectaculoasele lor înlănțuiri și torsiuni: se pot recunoaște vechile roți dințate, chei duble, pedale de bicicletă, potcoave, foarfeci, crampoane, inele, rotile, șuruburi și lanțuri, elemente de mașini, piese-unelte, fragmente de diverse obiecte care vorbesc de pragmatismul rece și funcționalismul rațional al unei epoci apuse. Sunt reflexe ale artizanatului, meșteșugului, ale unei civilizații tehnice transparente, cu structură clară, încă de dimensiuni umane. Deci creațiile contemporane ale lui Géza Kovács se nasc din patrimoniul material al trecutului și poartă mesajele acestuia, ori produce fascinante sclipiri între planurile temporale – între prezent și trecut. Însă aceste fragmente nu apar neatinsse, în formă originală, adică în structura lor naturală și în vechea și logica lor funcționalitate, ci ele creează noi și surprinzătoare legături, redefinindu-se în ciudate asocieri și construcții. Artistul manipulează recuzitele în deplină libertate, uneori respectând forma dată a elementelor, alteori operând mici transformări, prin punerea lor în noi conexiuni și structuri formale, care atrag după ele o nouă estetică și un nou univers semantic. Acestor structuri sudate, de obicei, le lipsește corpul, sunt formate îndeosebi pe o oarecare structură scheletală și toate componentele sunt scoase în evidență prin conturul lor: se creează astfel cursul interesant al liniilor, intersecțiilor, interferențelor spațiale și se naște o neliniștită și palpitantă atmosferă, plină de mobilitate chiar și prin nemișcarea obiectelor de artă. Este vorba de un univers plastic abstract, puternic racordat la trecut, care induce bizare asocieri: în epoca digitală a computerelor, a virtualității, aceste obiecte trezesc vechea senzație a lucrurilor palpabile, tangibile, perceptibile – activează iluziile sensului practic și inteligibil de odinioară. Însă toate acestea stau în fața noastră doar ca un memento al fragmentărilor, ca reflexii ale perfecțiunii, ca monumente miniaturizate, intime ale amintirilor și rememorărilor unei epoci dispărute. Este o idee pe care o regăsim și la Lajos Magyari, în textul său despre lucrările lui Géza Kovács: „Ne-am putea închipui fiecare dintre aceste sculpturi și în mărime monumentală, poate așa ar căpăta sensuri și mai șocante.” Deoarece construcțiile lui sunt obiecte plasate, ori mai bine zis organizate extrem de dinamic în spațiu, radiind de o neliniște tulburătoare, care se accentuează prin prelungiri, ramificații, intersecții, interferențe, și care sunt parcă încoronate de câte un disc sau vreun inel mai liniștit. Statuia-colaj a lui Géza Kovács este întotdeauna eterică, nu formează niciodată un bloc compact, parcă își dizolvă și răspândește cu generozitate volumul în spațiu. Aceste sculpturi-obiecte sau statui-structură, construite din componente extrase din vechea lume a obiectelor reale, nu fac niciodată aluzie explicită la realitate: nu apar figuri umane și nu se ivesc obiecte noi, concrete, nici măcar în cel mai vag chip; căci e vorba de lucrări ce oferă nu substituții, ori invocări, ci inspirații cognitive sau senzoriale: ele deschid publicului izvoare terminologice asociative. În aceste lucrări se focalizează un univers al ideilor edificat din crâmpeli; se materializează senzațiile unor aprinderi, erupții, desperări, temeri, proteste, revolte, tulburări; gesturi, senzațiile unor ciocniri, mișcări întrerupte, tresăriri, ezitări. Sculptura lui Géza Kovács, cu sensurile sale șocante ce te provoacă a le descoperi, produce o alianță specială între tradiție și inovație,

între spiritul experimentelor artistice internaționale și tendințele arhaice sau cele care țin de rădăcinile adânci ale meșteșugului, ale artei populare. Emoția creațiilor sale se naște dintr-o tulburătoare confruntare între dimensiunile temporale: forme fixate în materie ca sinteze ale trecutului întru prezent, ca dizolvări ale prezentului întru trecut.

Lucrările lui Géza Kovács atrag în jurul lor o aură plumburie ce amintește de un dezastru ruginiu, o domoală trecere în neființă a lumii efemere. Însă chiar stratul de rugină nu este real: când Géza Kovács găsește obiectele, uneltele și piesele intrate în degradare, cu adevărat ruginite, el le curăță atent, cu grija unui restaurator, le preschimbă ca prin magie, apoi, în urma operațiilor de compunere și construire, creează pe suprafața lor un strat artificial de rugină, ale cărui conotații estetice se cer a fi descifrate, așa cum se întâmplă când ne confruntăm cu o adevărată operă de artă. Putem fi astfel martorii unei ciudate întrepătrunderi a realului cu artificialul: realitatea și arta, elementul real și obiectul de artă parcă își schimbă instantaneu locurile, unul existând aparent în celălalt. Nu este necesar să explicăm și să argumentăm legitimitatea acestei proceduri artistice. Trebuie doar să ieșim din sălile de expoziție iar lumea reală în care intrăm reflectă exact acest fenomen grotesc, această ordine răsturnată ce domină totul: substituirea, tragica înlocuire a valorii cu nonvaloarea, a autenticului cu artificialitatea, a esenței cu aparența.

Tibor Wehner, istoric de artă, 2010, Budapesta, Ungaria

1. Tudós – *Scholar* – Savantul

2. Haladók – *Advancers* – Avansare

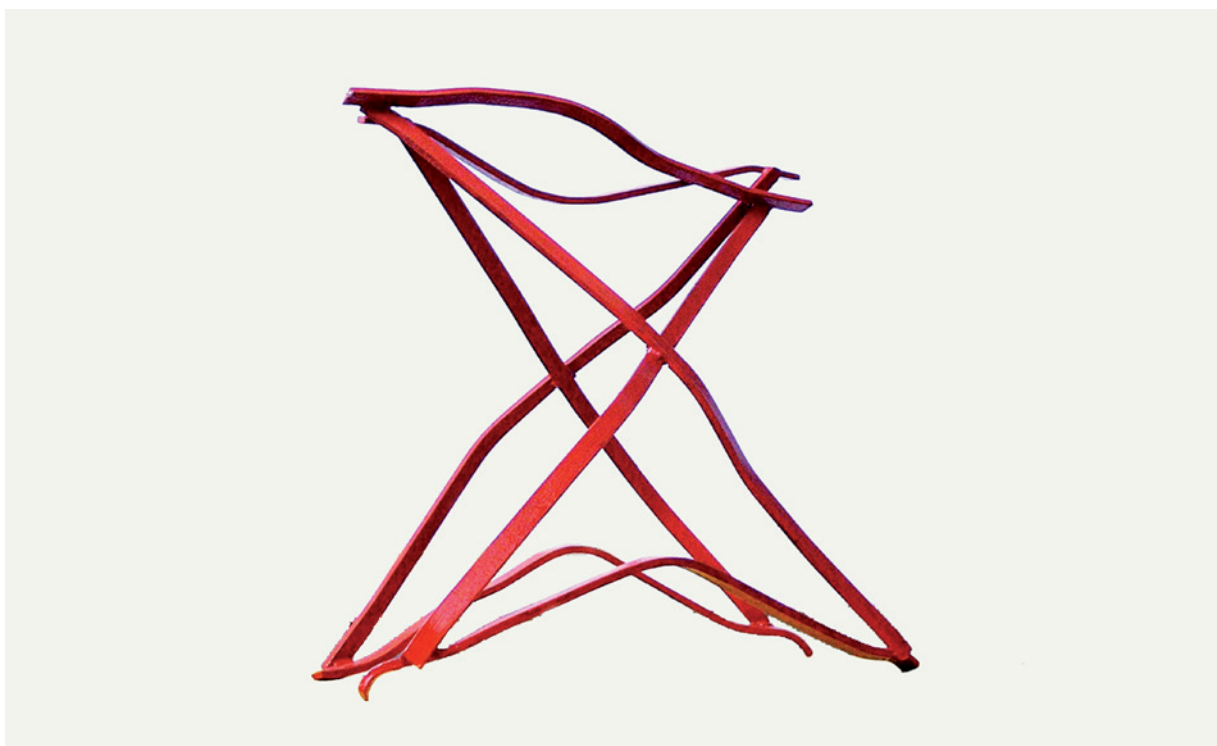
3. Bosszankodó – *Pissed Off* – Furiousul

4. Átkozott gereblye – *Damned Rake* – Greblă bestemată

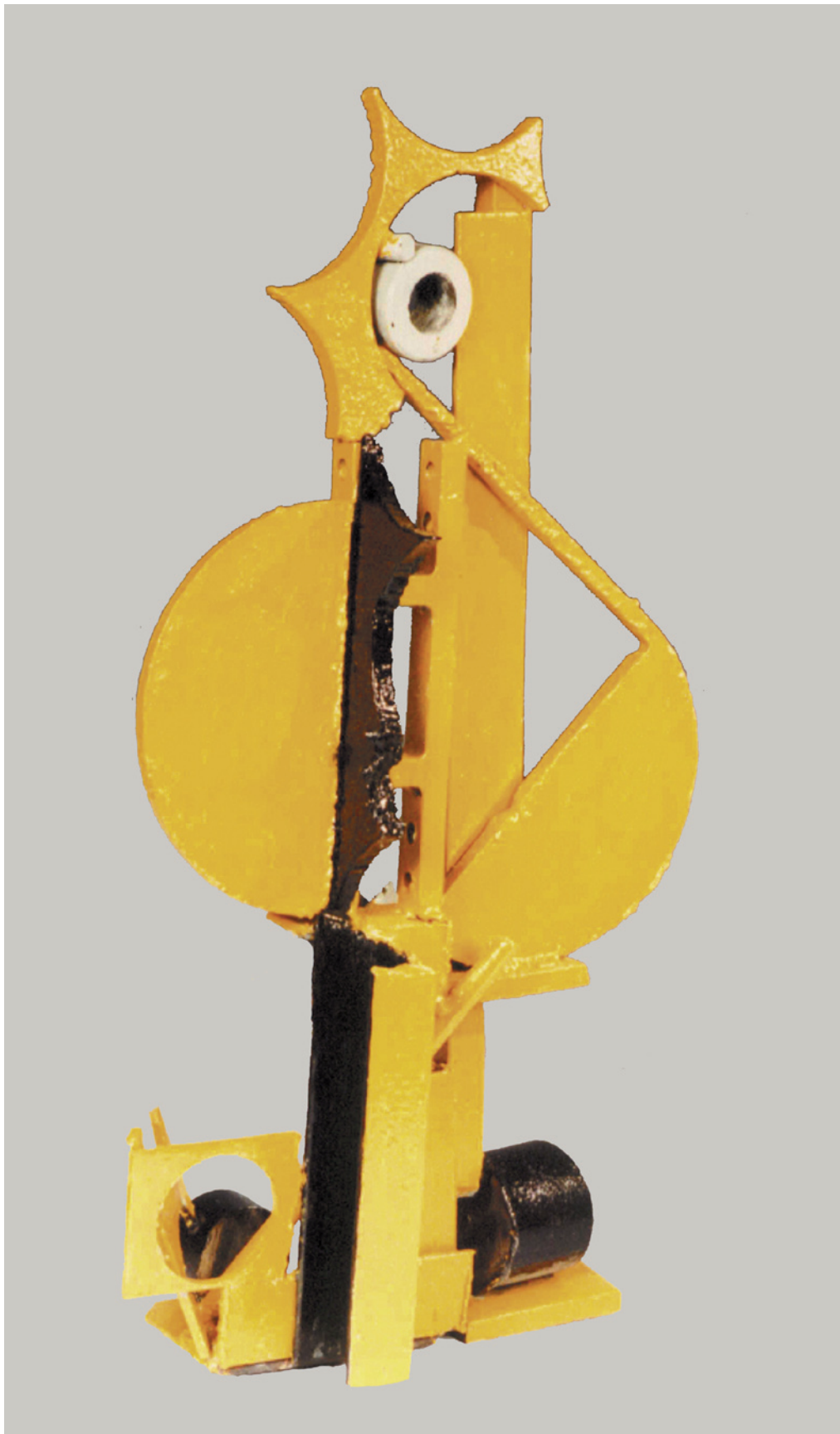
5. Királyok titka – *Secret of Kings* – Secretul regilor

6. Öröm – *Joy* – Bucurie

7. Rokonok – *Kinship* – Rudele

8. Apám malma – *Father's Mill* – Moara tatălui meu

9. Más megvilágításban – *In another Light* – În altă lumină

10. Bosnyákokért – *For the Bosnians* – Pentru bosniaci

11. Itt bújjatok át – *Hide Through Here* – De a ascunzișul

12. Anya gyermekével – *Mother and Child* – Mama cu copilul

13. Jövälató – *Clairvoyant* – Clarvăzătorul

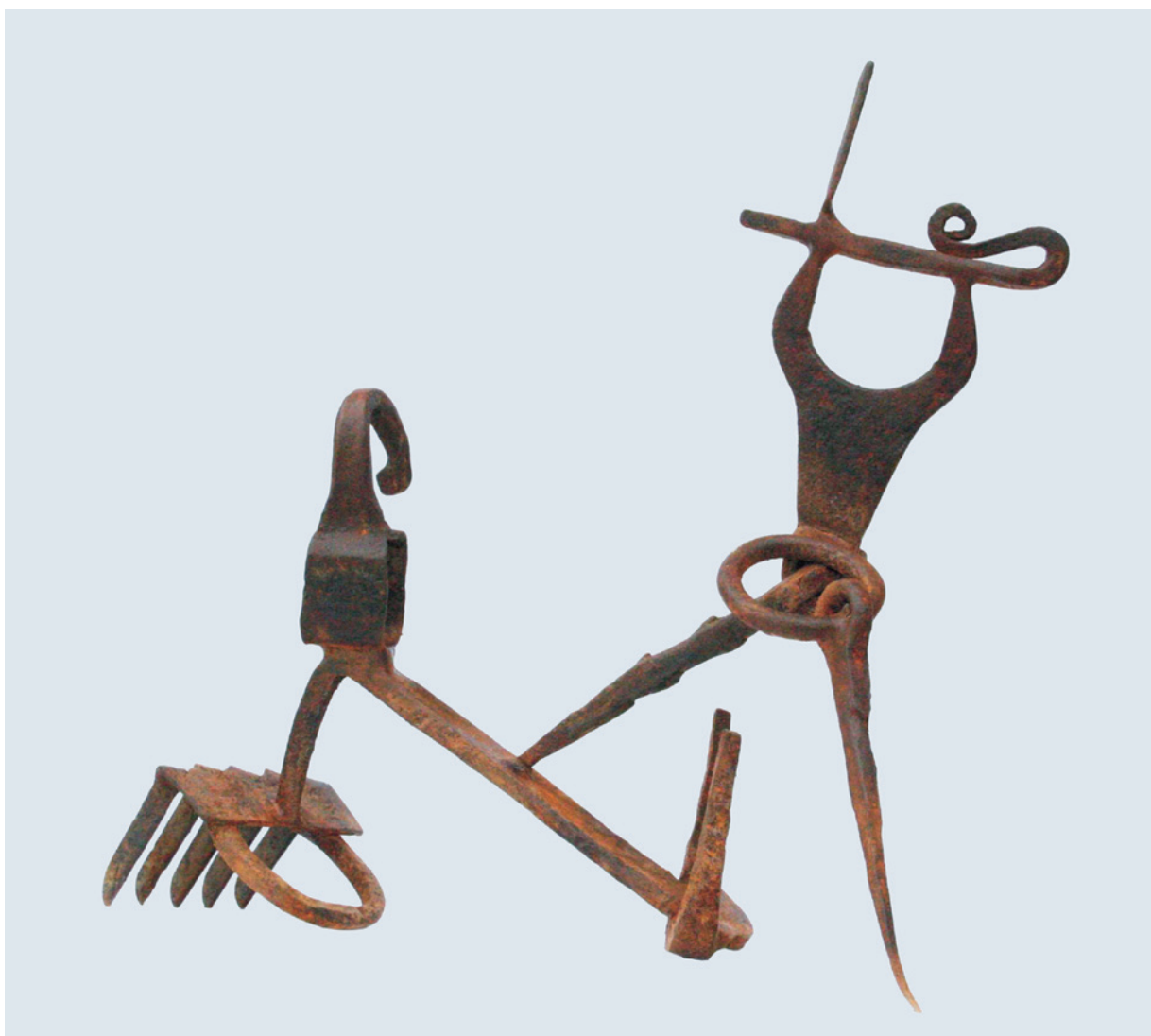
14. Dermedtség – *Stillness* – Încremenire

15. Egy lépés – *One Step* – Un pas

16. Férfi és nő – *Man and Woman* – Bărbatul și femeia

17. Királyságom – *My Kingdom* – Regatul meu

18. Vezérlő karok – *Control Levers* – Pârghii de comandă

19. Lehetőségek – *Possibilities* – Posibilități

20. Vâr ura – *Lord of the Castle* – Stăpânul cetății

21. Trón – *Throne* – Tronul

22. Lendületben – *In Swing* – Cu tot elanul

23. Aggodalom – *Worry* – Temeri

24. Széllal szemben – *In the Wind's Eye* – Împotriva vântului

25. Eresz alatt – *Under the Eaves* – Sub streășină

26. Lemezek közt – *Between Plates* – Íntre pláci

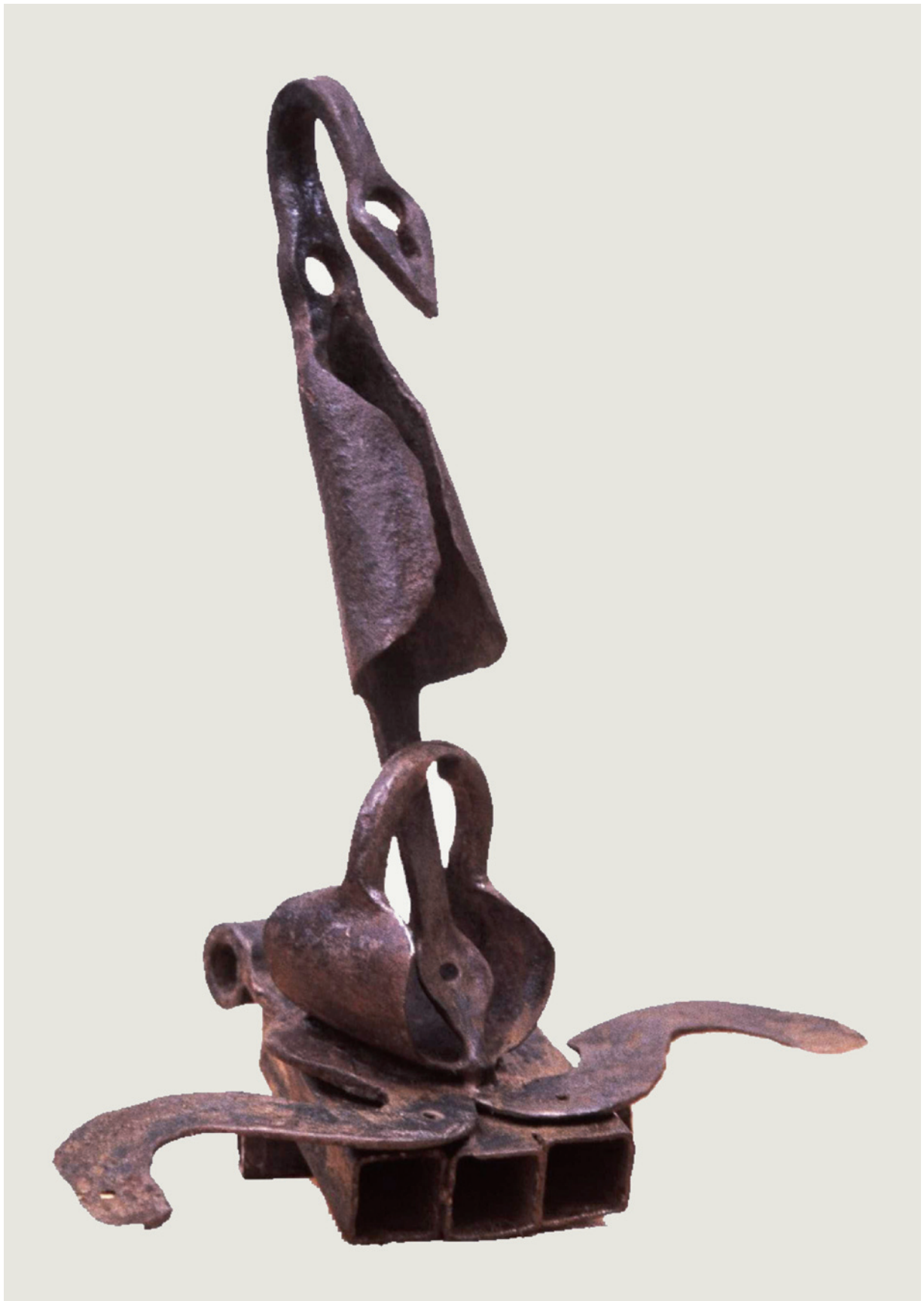
27. Madár a korláton – *Bird on the Bar* – Pasăre pe balustradă

28. Parancsnok – *Commander* – Comandant

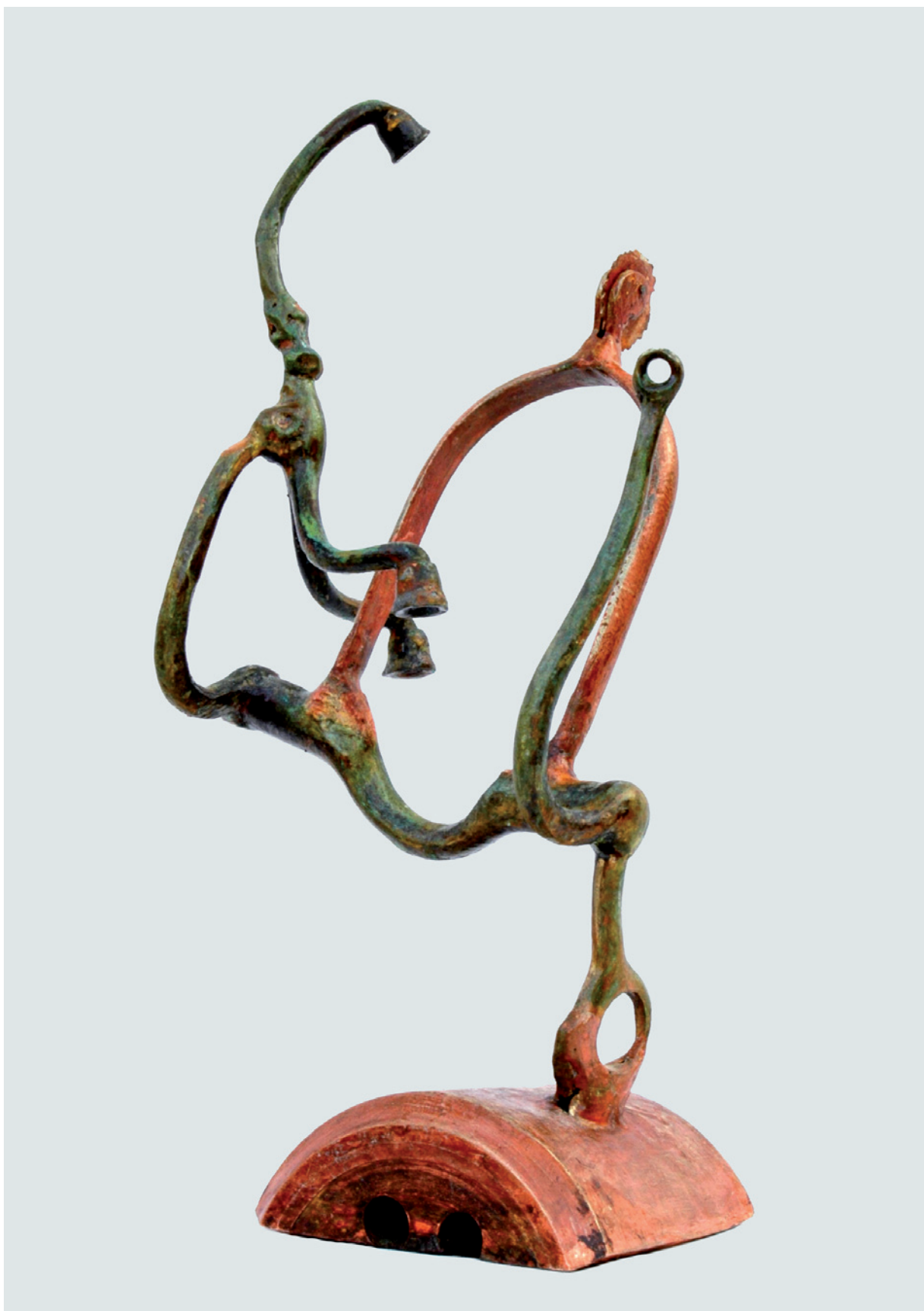
29. Büszkeség – *Pride* – Mándrie

30. Tudatos – *Conscious* – Conscient

31. Megfigyelés alatt – *Under Surveillance* – Sub observație

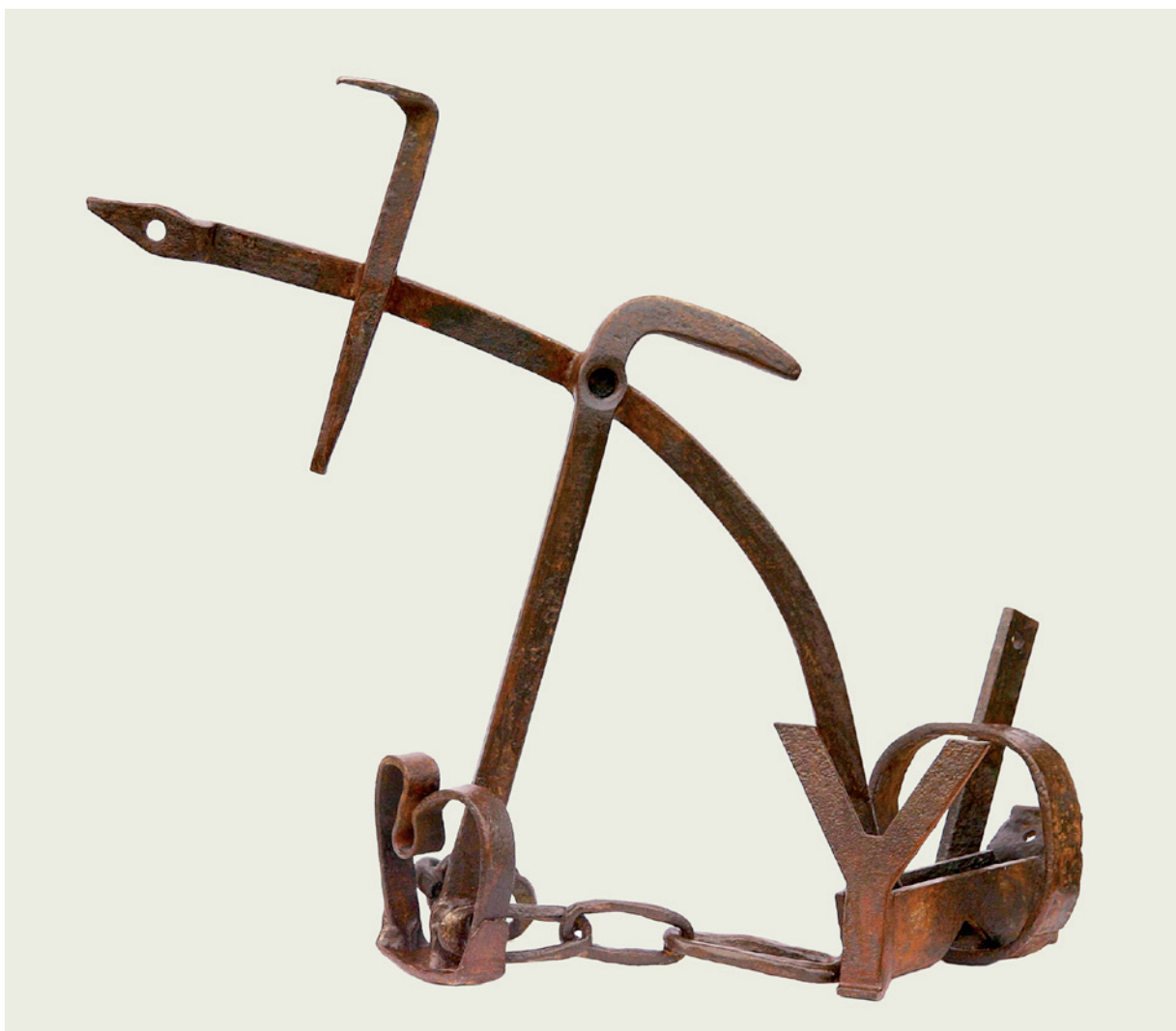
32. Felemelkedés – *Rise* – Înălțare

33. Emlékmű – *Monument* – Monument

34. Ragadály – *Bur* – Nesuferitul

35. Előrehajolva – *Leaning Forward* – Aplecat

36. Osztokodás – *Sharing* – Partaj

37. Közrefogva – *Caught Between* – Ántre ei

38. Kígyózva – *Snaking* – Şerpuire

39. Diadal – *Triumph* – Triumph

40. Tisztelet – *Respect* – Respect

41. Csendélet – *Still Life* – Natura moartă

42. Száguldás – *Rush* – Zborul

43. Könyedén – *Leisure* – Cu ușurință

44. Kiváncsiskodó – *Curious* – Curiosul

45. Kitörés – *Outbreak* – Izbucnire

46. Drámaiság – *Dramatism* – Dramatism

47. Nyugalom – *Quiet* – În liniște

48. Ősvilág – *Ancient World* – Lumea arhaică

49. Behatolás az űrbe – *Into the Space* – Incursiune în spațiu

50. Szabadulni vágyó – *Wishing to Break Free* – Dor de libertate

51. Ragaszkodás – *Affection* – Ataçament

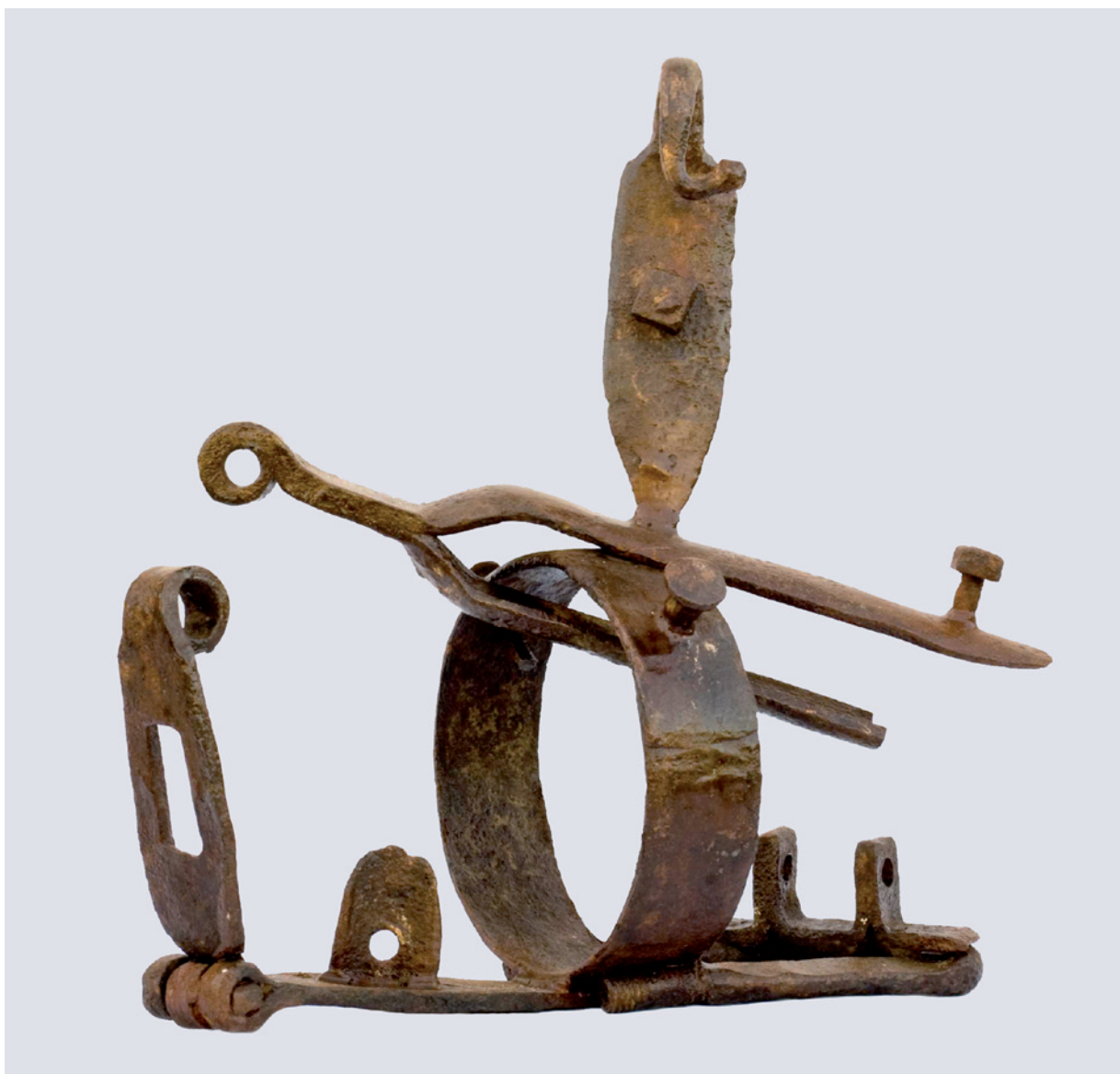
52. Szerencse zárja – *Lock of Luck* – Cheia norocului

53. Örökös változás – *Eternal Change* – Schimbare permanentă

54. A szerencse forgandó – *Fortune is Turning* – Fortuna labilis

55. Az elválás szomorúsága – *The Sorrow of Parting* – Despărțire tristă

56. Kitárulkozás – *Unfolding* – Despletire

57. Kiválás – *Secession* – Ieşire

58. Távolságtartás – *Standing Off* – Distanțare

59. Türelmes várakozás – *Patient Waiting* – Așteptând cu răbdare

60. A megmaradás esélye – *Chances of Survival* – Șansele supraviețuirii

61. Teljes gözzel – *Full Steam* – Cu toate forțele

62. Kapálózva – *Kicking and Biting* – Dând din picioare

63. Kényeskedő – *Finicky* – Fandositul

64. A meggyalázott kiáltása – *Cry of the Humiliated* – Strigătuț profanatului

65. Kocsikázás – *Riding a Coach* – Plimbare cu trăsura

66. Nyers önrónia – *Raw Self-Irony* – Crudă autoironie

67. Tenyerén tartva – *Holding in the Palms – În palmă*

68. Évezredekén át – *Over Millennia* – Prin milenii

69. Újratemetés – *Reburial* – Reïnformântare

70. Hatalmi erő – *Power* – Puterea constrângerii

71. Madár – *Bird* – Pasăre

72. Időnéző – *Time Watcher* – Contemplator al timpului

Életrajz

Kovács Géza szobrászművész 1958-ban született Marosvásárhelyen, édesanyja Fekete Elza, édesapja Kovács Balázs. A nyárádszentlászlói és nyárádgálfalvai elemi iskolák után Marosvásárhelyen érettségizett. Egyetemi tanulmányait Kolozsváron végezte.

Első önálló kiállítása 1988-ban nyílt meg Sepsiszentgyörgyön. 1988 és 2011 között 104 egyéni tárlaton mutatta be kisplasztikáit Ausztriában, Bulgáriában, Magyarországon, Romániában, Svájcban és Szlovákiában.

Kovács Géza több mint két évtizedes pályafutása során 310 csoportos kiállításon vett részt az Amerikai Egyesült Államokban, Angliában, Belgiumban, Bulgáriában, Egyesült Arab Emírátsokban, Franciaországban, Görögországban, Japánban, Kínában, Magyarországon, Németországban, Moldova Köztársaságban, Olaszországban, Romániában, Svédországban, Spanyolországban és Szlovákiában.

Öt magyarországi ösztöndíjban és huszonegy művészeti díjban részesítette alkotásait a szakmai zsűri Franciaországban, Görögországban, Magyarországon, Romániában és Spanyolországban.

Képzőművészeti tevékenységét 2007. március 15-e alkalmából a Magyar Oktatási és Kulturális Minisztérium állami kitüntetéssel – Pro Cultura Hungarica Emlékplakettel – és 2011-ben a Magyar Művészetért Alapítvány Ex Libris Díjjal tüntette ki.

Tagja több művészeti szervezetnek Franciaországban, Magyarországon, Romániában és Svédországban.

Kilenc monumentális alkotást készített Magyarországon, Romániában és Szlovákiában. Tizennyolc alkotótáborban dolgozott és 102 műve 80 közgyűjteményt gazdagít Angliában, Bulgáriában, Japánban, Kínában, Magyarországon, Moldova Köztársaságban, Olaszországban, Romániában, Svédországban, Spanyolországban és Szlovákiában.

Kisplasztikai megtalálhatók magángyűjteményekben is Angliában, Ausztriában, Franciaországban, Görögországban, Hollandiában, Magyarországon, Németországban, Olaszországban, Romániában, Svájcban és Svédországban.

1992 és 2011 között Kovács Géza egyéni kiállításait különböző tévéadások közel nyolcvan alkalommal mutatták be Ausztriában, Magyarországon, Romániában és Szlovákiában. Ebben az időszakban az alkotó szobrairól több mint 130 képzőművészeti kritika és méltatás jelenik meg újságokban, folyóiratokban és katalógusokban a szakma és a sajtó 106 jeles képviselőjétől.

A művészről 2010-ben Vargyasi Levente Hamvadó elektródavég címmel 9 perces portréfilmet, 2011-ben Vasile Danci Moroşanu egy órás interjút készít.

Kovács Géza eddigi munkásságának ismertetését megtaláljuk a *Kortárs Magyar Művészeti Lexikon*, *Humorlexikon*, Wehner Tibor: *249 szobrász lexikon*, Alexandru Cebuc: *Kortárs Román Művészek Enciklopédiája* és Wehner Tibor: *Modern magyar szobrászat 1945–2010* című könyvekben.

Varga Sándor elkészíti a szobrász www.kovacsgeza.eu honlapját.

Biography

Géza Kovács Hungaria sculptor was born in 1958 in Târgu Mureş, Romania as son of Elza Fekete and Balázs Kovács. After his schools at Sânvasii and Găleşti he graduated in Târgu Mureş. He pursued his university studies in Cluj, Romania.

His first individual exhibition opened in Sfântu Gheorghe, Romania in 1988. Between 1988 and 2011 he has presented his small sculptures in 104 exhibitions in Austria, Bulgaria, Hungary, Romania, Switzerland and Slovakia.

In the course of his career of more than two decades Géza Kovács took part in 310 group exhibitions in the United States of America, the United Kingdom, Belgium, Bulgaria, United Arab Emirates, France, Greece, Japan, China, Hungary, Germany, Republic of Moldova, Italy, Romania, Sweden, Spain and Slovakia.

He has been awarded five creation scholarships in Hungary and twenty-one art prizes in France, Greece, Hungary, Romania and Spain.

On the occasion of 15 March 2007, as recognition of his artistic activity, the Hungarian Ministry of Education and Culture awarded him a state distinction – the “Pro Cultura Hungarica” Memorial Plaquette – and in 2011 the Foundation for Hungarian Art awarded him the “Ex Libris” Prize.

He is member of several art organizations in France, Hungary, Romania and Sweden.

Nine monumental artworks are signed by him in Hungary, Romania and Slovakia. He has worked in eighteen creative camps and 102 artworks of his are part of 80 public collections in Great Britain, Bulgaria, Japan, China, Hungary, Republic of Moldova, Italy, Romania, Sweden, Spain and Slovakia.

His small sculptures can also be found in private collections in the United Kingdom, Austria, France, Greece, the Netherlands, Hungary, Germany, Italy, Romania, Switzerland and Sweden.

Between 1992 and 2011 the individual exhibitions of Géza Kovács have been presented in nearly 80 television shows in Austria, Hungary, Romania and Slovakia. In this same period more than 130 artwork criticisms and appreciations of his sculptures have appeared in newspapers, magazines and catalogues, written by 106 prominent representatives of the profession and the press.

In 2010 Levente Vargyasi made a 9-minute film profile on the artist, entitled Smouldering Electrode Stub, and Vasile Danci Moroşanu realized a one-hour interview with him in 2011.

*Presentations of Géza Kovács’s artistic activity so far can be found in the volumes **Contemporary Hungarian Art Cyclopaedia**, **Humour Cyclopaedia**, **Tibor Wehner: Cyclopaedia of 249 Sculptors**, **Alexandru Cebuc: Encyclopaedia of Contemporary Romanian Artists** as well as **Tibor Wehner: Modern Hungarian Sculpture 1945–2010**.*

Sándor Varga created the artist’s homepage: www.kovacsgeza.eu

Biografie

Sculptorul Géza Kovács s-a născut în 1958 la Târgu Mureș, ca fiul lui Elza Fekete și al lui Balázs Kovács. După școala primară la Sânvasii și Gălești și-a absolvit studiile liceale la Târgu Mureș. Studiile universitare le-a urmat la Cluj.

Prima sa expoziție personală a avut loc în 1988 la Sfântu Gheorghe. Între 1988 și 2011 și-a prezentat sculpturile în cadrul a 104 expoziții personale în Austria, Bulgaria, Ungaria, România, Elveția și Slovacia.

Pe parcursul carierei sale de peste două decenii Géza Kovács a participat la 310 expoziții de grup în Statele Unite, Marea Britanie, Belgia, Bulgaria, Emiratele Arabe Unite, Franța, Grecia, Japonia, China, Ungaria, Germania, Republica Moldova, Italia, România, Suedia, Spania și Slovacia.

A beneficiat de cinci burse în Ungaria și a obținut douăzecișunu de premii artistice în Franța, Grecia, Ungaria, România și Spania.

Pentru activitatea sa în domeniul artei plastice a fost distins de Ministerul Învățământului și Culturii din Ungaria cu ocazia zilei de 15 martie 2007 cu premiul național Placheta Memorială „Pro Cultura Hungarica”, iar în 2011 a primit premiul „Ex Libris” al Fundației pentru Arta Ungară.

Este membru a mai multor organizații artistice din Franța, Ungaria, România și Suedia.

A realizat nouă lucrări monumentale în Ungaria, România și Slovacia. A luat parte la 18 tabere de creație și 102 din lucrările sale se regăsesc în 80 de colecții publice din Marea Britanie, Bulgaria, Japonia, China, Ungaria, Republica Moldova, Italia, România, Suedia, Spania și Slovacia. Sculpturile sale se află și în colecții private din Anglia, Austria, Franța, Grecia, Olanda, Ungaria, Germania, Italia, România, Elveția și Suedia.

Între 1992 și 2011 expozițiile individuale ale lui Géza Kovács au fost prezentate în aproape 80 de emisiuni de televiziune în Austria, Ungaria, România și Slovacia. În această perioadă au apărut 130 articole de critică de artă în ziare, reviste și albume, semnate de către 106 reprezentanți de seamă a profesiei și a presei referitoare la sculpturile artistului.

În 2010 Levente Vargyasi a realizat un portret cinematografic al artistului de 9 minute intitulat „Capăt de electrod mistuind”, iar Vasile Danci Moroșanu realizează cu el un interviu de o oră în 2011.

Prezenterea activității de până acum a lui Géza Kovács se regăsește în următoarele cărți: *Enciclopedia artei contemporane maghiare*, *Enciclopedia umorului*, Tibor Wehner: *249 de sculptori*, Alexandru Cebuc: *Enciclopedia artiștilor români contemporani* și Tibor Wehner: *Sculptura maghiară modernă 1945-2010*.

Sándor Varga realizează site-ul sculptorului www.kovacsgeza.eu

A képek jegyzéke

1. **Tudós**, vörösréz, 26 × 11 × 17 cm, 1992, Kőrösi Csoma Sándor Közművelődési Egyesület tulajdona, Kovászna
2. **Haladók**, bronz, 14 × 16 × 18 cm, 1991, magántulajdon, Ameland, Hollandia
3. **Bosszankodó**, alumínium, 12 × 16 × 14 cm, 1993, Halas Galéria tulajdona, Kiskunhalas
4. **Átkozott gereblye**, acél, 45 × 62 × 23 cm, 1990
5. **Királyok titka**, festett alumínium, 19 × 35 × 19 cm, 1995, magántulajdon, London, Anglia
6. **Öröm**, festett acél, 61 × 58 × 35 cm, 2002, Művészeti Múzeum tulajdona, Marosvásárhely
7. **Rokonok**, acél, 56 × 39 × 34 cm, 2003
8. **Apám malma**, acél, 45 × 21 × 74 cm, 1997
9. **Más megvilágításban**, acél, 25 × 44 × 8 cm, 2003
10. **Bosnyákokért**, acél, 35 × 19 × 32 cm, 1994
11. **Itt bújjatok át**, acél, 53 × 58 × 48 cm, 2002, Kortárs Magyar Galéria tulajdona, Dunaszerdahely, Szlovákia
12. **Anya gyermekével**, bronz, 32 × 45 × 22 cm, 1999, az alumínium változat a Göcseji Múzeum tulajdona, Zalaegerszeg
13. **Jövőlátó**, bronz, 12 × 19 × 8 cm, 1995
14. **Dermedtség**, acél, 31 × 36 × 20 cm, 2003
15. **Egy lépés**, acél, 20 × 41 × 23 cm, 2003
16. **Férfi és nő**, acél, 30 × 34 × 9 cm, 2002
17. **Királyságom**, acél, 30 × 22 × 15 cm, 2005, magántulajdon, Budapest
18. **Vezérlő karok**, bronz, 30 × 35 × 11 cm, 2005
19. **Lehetőségek**, bronz, 22 × 23 × 23 cm, 2004
20. **A vár ura**, bronz, 18 × 24 × 16 cm, 2006
21. **Trón**, bronz, 28 × 24 × 21 cm, 2004
22. **Lendületben**, acél, 25 × 24 × 14 cm, 2006
23. **Aggodalom**, bronz, 16 × 18 × 15 cm, 2006
24. **Széllal szemben**, bronz, 21 × 38 × 15 cm, 2006
25. **Eresz alatt**, bronz, 12 × 24 × 15 cm, 2005
26. **Lemezek közt**, bronz, 17 × 35 × 11 cm, 2005
27. **Madár a korláton**, acél, 30 × 42 × 15 cm, 2004, Hargita Megyei Alkotó Központ tulajdona, Gyergyószárhegy
28. **Parancsnok**, bronz, 14 × 23 × 16 cm, 2003
29. **Büszkeség**, acél, 23 × 33 × 25 cm, 2006, magántulajdon, Sepsiszentgyörgy
30. **Tudatos**, acél, 28 × 31 × 18 cm, 2003, magántulajdon, Brassó
31. **Megfigyelés alatt**, acél, 24 × 35 × 17 cm, 2003
32. **Felemelkedés**, bronz, 16 × 32 × 17 cm, 2004
33. **Emlékmű**, acél, 16 × 46 × 19 cm, 2004, Fővárosi Képtár és Kiscelli Múzeum tulajdona, Budapest
34. **Ragadály**, acél, 21 × 50 × 24 cm, 2003, Gyárfás Jenő Képtár tulajdona, Sepsiszentgyörgy
35. **Előrehajolva**, acél, 54 × 48 × 16 cm, 2006

36. Osztokodás, acél, 39 × 36 × 26 cm, 2003
37. Közrefogva, acél, 35 × 37 × 17 cm, 2006
38. Kígyózva, acél, 30 × 42 × 36 cm, 2004
39. Diadal, acél, 32 × 73 × 21 cm, 2007
40. Tisztelet, acél, 26 × 42 × 15 cm, 2003
41. Csendélet, acél, 19 × 29.5 × 23.5 cm, 2007, magántulajdon, Illyefalva
42. Száguldás, acél, 25 × 49 × 20 cm, 2006
43. Könnyedén, acél, 38 × 35 × 27 cm, 2006
44. Kíváncsiskodó, acél, 34 × 46 × 23 cm, 2007
45. Kitörés, acél, 27 × 34 × 29 cm, 2007
46. Drámaiság, acél és fa, 33 × 48 × 30 cm, 2008, Pesterzsébeti Múzeum tulajdona, Budapest
47. Nyugalom, acél, 56 × 41 × 21 cm, 2005
48. Ősvilág, acél, 62 × 62 × 24 cm, 2009
49. Behatolás az űrbe, acél, 43 × 35 × 36 cm, 2007
50. Szabadulni vágyó, acél, 35 × 40 × 25 cm, 2005
51. Ragaszkodás, acél, 42 × 78 × 34 cm, 2006
52. Szerencse zárja, acél, 25 × 35 × 18 cm, 2005
53. Örökös változás, acél, 44 × 44 × 44 cm, 2008, Magyar Művészetért Alapítvány tulajdona, Budapest
54. A szerencse forgandó, acél, 44 × 49 × 29 cm, 2007, Magyar Nemzeti Galéria tulajdona, Budapest
55. Az elválás szomorúsága, acél, 34 × 35 × 15 cm, 2009
56. Kitérülködés, acél és vörösréz, 43 × 39 × 34 cm, 2007
57. Kiválás, acél, 32 × 47 × 44 cm, 2008
58. Távolságtartás, acél, 30 × 40 × 17 cm, 2009, Sepsiszentgyörgyi Polgármesteri Hivatal tulajdona
59. Türelmes várakozás, acél, 36 × 57 × 22 cm, 2008
60. A megmaradás esélye, acél, 32 × 42 × 30 cm, 2009, Művészeti Múzeum tulajdona, Románvásár, Románia
61. Teljes gőzzel, acél, 41 × 50 × 22 cm, 2009
62. Kapálózva, acél, 55 × 70 × 41 cm, 2009
63. Kényeskedő, acél, 28 × 39 × 19 cm, 2009
64. A meggyalázott kiáltása, acél, 31 × 38 × 49 cm, 2009
65. Kocsikázás, acél, 32 × 43 × 18 cm, 2009, Sepsiszentgyörgyi Polgármesteri Hivatal tulajdona
66. Nyers önirónia, acél, 33 × 49 × 27 cm, 2010
67. Tenyerén tartva, acél, 25 × 43 × 21 cm, 2009, Uralkodói Udvar Múzeum tulajdona, Târgoviște, Románia
68. Évezredekén át, fa, 700 × 140 × 400 cm, 2000, Nagyatád
69. Újratemetés, acél, 220 × 110 × 210 cm, 1999, Cserszegtomaj
70. Hatalmi erő, acél, 170 × 150 × 145 cm, 2006, Galac, Románia
71. Madár, bronz, 114 × 411 × 56 cm, 2006, Szászrégen, Románia
72. Időnéző, acél, 140 × 280 × 90 cm, 2010, Csernáton, Románia

A meg nem jelölt szobrok a művész tulajdonában vannak.

List of illustrations

1. *Scholar*, copper, 26 × 11 × 17 cm, 1992, property of the “Kőrösi Csoma Sándor” Public Cultural Association, Covasna, Romania
2. *Advancers*, bronze, 14 × 16 × 18 cm, 1991, privat property, Ameland, Netherland
3. *Pissed Off*, aluminium, 12 × 16 × 14 cm, 1993, property of the “Halas” Gallery, Kiskunhalas, Hungary
4. *Damned Rake*, steel, 45 × 62 × 23 cm, 1990
5. *Secret of Kings*, painted aluminium, 19 × 35 × 19 cm, 1995, private property, London, Great Britain
6. *Joy*, painted steel, 61 × 58 × 35 cm, 2002, property of the Art Museum, Târgu Mureş, Romania
7. *Kinship*, steel, 56 × 39 × 34 cm, 2003
8. *Father’s Mill*, steel, 45 × 21 × 74 cm, 1997
9. *In other Light*, steel, 25 × 44 × 8 cm, 2003
10. *For the Bosnians*, steel, 35 × 19 × 32 cm, 1994
11. *Hide Through Here*, painted steel, 53 × 58 × 48 cm, 2002, property of the Contemporary Hungarian Gallery, Dunajská Streda, Slovakia
12. *Mother and Child*, bronze, 32 × 45 × 22 cm, 1999, the aluminium variant is the property of the “Göcseji” Museum, Zalaegerszeg, Hungary
13. *Clairvoyant*, bronze, 12 × 19 × 8 cm, 1995
14. *Stillness*, steel, 31 × 36 × 20 cm, 2003
15. *One Step*, steel, 20 × 41 × 23 cm, 2003
16. *Man and Woman*, steel, 30 × 34 × 9 cm, 2002
17. *My Kingdom*, steel, 30 × 22 × 15 cm, 2005, private property, Budapest, Hungary
18. *Control Levers*, bronze, 30 × 35 × 11 cm, 2005
19. *Possibilities*, bronze, 22 × 23 × 23 cm, 2004
20. *Lord of the Castle*, bronze, 18 × 24 × 16 cm, 2006
21. *Throne*, bronze, 28 × 24 × 21 cm, 2004
22. *In Swing*, steel, 25 × 24 × 14 cm, 2006
23. *Worry*, bronze, 16 × 18 × 15 cm, 2006
24. *In the Wind’s Eye*, bronze, 21 × 38 × 15 cm, 2006
25. *Under the Eaves*, bronze, 12 × 24 × 15 cm, 2005
26. *Between Plates*, bronze, 17 × 35 × 11 cm, 2005
27. *Bird on the Bar*, steel, 30 × 42 × 15 cm, 2004, property of Harghita County Art Creation Center, Lăzarea, Romania
28. *Commander*, bronze, 14 × 23 × 16 cm, 2003
29. *Pride*, steel, 23 × 33 × 25 cm, 2006, private property, Sf. Gheorghe, Romania
30. *Conscious*, steel, 28 × 31 × 18 cm, 2003, private property, Braşov, Romania
31. *Under Surveillance*, steel, 24 × 35 × 17 cm, 2003
32. *Rise*, bronze, 16 × 32 × 17 cm, 2004
33. *Monument*, steel, 16 × 46 × 19 cm, 2004, Kiscelli Museum – Municipal Picture Gallery, Budapest, Hungary

34. *Bur*, steel, 21 × 50 × 24 cm, 2003, property of "Gyárfás Jenő" Gallery, Sf. Gheorghe, Romania
35. *Leaning Forward*, steel, 54 × 48 × 16 cm, 2006
36. *Sharing*, steel, 39 × 36 × 26 cm, 2003
37. *Caught Between*, steel, 35 × 37 × 17 cm, 2006
38. *Snaking*, steel, 30 × 42 × 36 cm, 2004
39. *Triumph*, steel, 32 × 73 × 21 cm, 2007
40. *Respect*, steel, 26 × 42 × 15 cm, 2003
41. *Still Life*, steel, 19 × 29.5 × 23.5, 2007, private property, Ilieni, Romania
42. *Rush*, steel, 25 × 49 × 20 cm, 2006
43. *Leisure*, steel, 38 × 35 × 27 cm, 2006
44. *Curious*, steel, 34 × 46 × 23 cm, 2007
45. *Outbreak*, steel, 27 × 34 × 29 cm, 2007
46. *Dramatism*, steel, 33 × 48 × 30 cm, 2008, property of the "Pesterzsébet" Museum, Budapest, Hungary
47. *Quiet*, steel, 56 × 41 × 21 cm, 2005
48. *Ancient World*, steel, 62 × 62 × 24 cm, 2009
49. *Into the Space*, steel, 43 × 35 × 36 cm, 2007
50. *Wishing to Break Free*, steel, 35 × 40 × 25 cm, 2005
51. *Affection*, steel, 42 × 78 × 34 cm, 2006
52. *Lock of Luck*, steel, 25 × 35 × 18 cm, 2005
53. *Eternal Change*, steel, 44 × 44 × 44 cm, 2008, property of the Foundation for Hungarian Art, Budapest, Hungary
54. *Fortune is Turning*, steel, 44 × 49 × 29 cm, 2007, property of Hungarian National Gallery, Budapest, Hungary
55. *The Sorrow of Parting*, steel, 34 × 35 × 15 cm, 2009
56. *Unfolding*, steel and copper, 43 × 39 × 34 cm, 2007
57. *Secession*, steel, 32 × 47 × 42, 2008
58. *Standing Off*, steel, 30 × 40 × 17 cm, 2009, property of the Major Office, Sf. Gheorghe, Romania
59. *Patient Waiting*, steel, 36 × 57 × 22 cm, 2008
60. *Chances of Survival*, steel, 32 × 42 × 30 cm, 2009, property of the Art Museum, Roman, Romania
61. *Full Steam*, steel, 41 × 50 × 22 cm, 2009
62. *Kicking and Biting*, steel, 55 × 70 × 41 cm, 2009
63. *Finicky*, steel, 28 × 39 × 19 cm, 2009
64. *Cry of the Humiliated*, steel, 31 × 38 × 49 cm, 2009
65. *Riding a Coach*, steel, 32 × 43 × 18 cm, 2009, property of the Major Office, Sf. Gheorghe, Romania
66. *Rare Self-Irony*, steel, 32 × 49 × 27 cm, 2010
67. *Holding in the Palms*, steel, 25 × 43 × 21 cm, 2009, property of the "Curtea Domnească" Museum, Târgoviște, Romania
68. *Over Millennia*, wood, 700 × 140 × 400 cm, 2000, Nagyatád, Hungary
69. *Reburial*, steel, 220 × 110 × 210 cm, 1999, Cserszegtomaj, Hungary
70. *Power*, steel, 170 × 150 × 145 cm, 2006, Galatz, Romania
71. *Bird*, bronze, 114 × 411 × 56 cm, 2006, Reghin, Romania
72. *Time Watcher*, steel, 140 × 280 × 90 cm, 2010, Cernat, Romania

The unmarked sculptures are in the property of the artist.

Ilustrații

1. **Savantul**, bronz, 26 × 11 × 17 cm, 1992, proprietatea Asociației Kőrösi Csoma Sándor, Covasna
2. **Avansare**, bronz, 14 × 16 × 18 cm, 199, proprietate particulară, Ameland, Olanda
3. **Furiosul**, aluminiu, 12 × 16 × 14 cm, 1993, proprietatea Galeriei Halas, Kiskunhalas, Ungaria
4. **Greblă bestemată**, oțel, 45 × 62 × 23 cm, 1990
5. **Secretul regilor**, aluminiu vopsit, 19 × 35 × 19 cm, 1995, proprietate particulară, Londra, Marea Britanie
6. **Bucurie**, oțel vopsit, 61 × 58 × 35 cm, 2002, proprietatea Muzeului de Artă, Târgu Mureș
7. **Rudele**, oțel, 56 × 39 × 34 cm, 2003
8. **Moara tatălui meu**, oțel, 45 × 21 × 74 cm, 1997
9. **În altă lumină**, oțel, 25 × 44 × 8 cm, 2003
10. **Pentru bosniaci**, oțel, 35 × 19 × 32 cm, 1994
11. **De a ascunzișul**, oțel, 53 × 58 × 48 cm, 2002, proprietatea Galeriei Contemporană Maghiară, Dunajská Streda, Slovacia
12. **Mama cu copilul**, bronz, 32 × 45 × 22 cm, 1999, varianta din aluminiu este proprietatea Muzeului Göcseji, Zalaegerszeg, Ungaria
13. **Clarvăzătorul**, bronz, 12 × 19 × 8 cm, 1995
14. **Încremenire**, oțel, 31 × 36 × 20 cm, 2003
15. **Un pas**, oțel, 20 × 41 × 23 cm, 2003
16. **Bărbatul și femeia**, oțel, 30 × 34 × 9 cm, 2002
17. **Regatul meu**, oțel, 30 × 22 × 15 cm, 2005, proprietate particulară, Budapesta Ungaria
18. **Pârghii de comandă**, bronz, 30 × 35 × 11 cm, 2005
19. **Posibilități**, bronz, 22 × 23 × 23 cm, 2004
20. **Stăpânul cetății**, bronz, 18 × 24 × 16 cm, 2006
21. **Tronul**, bronz, 28 × 24 × 21 cm, 2004
22. **Cu tot elanul**, oțel, 25 × 24 × 14 cm, 2006
23. **Temeri**, bronz, 16 × 18 × 15 cm, 2006
24. **Împotriva vântului**, bronz, 21 × 38 × 15 cm, 2006
25. **Sub streșină**, bronz, 12 × 24 × 15 cm, 2005
26. **Între plăci**, bronz, 17 × 35 × 11 cm, 2005
27. **Pasăre pe balustradă**, oțel, 30 × 42 × 15 cm, 2004, proprietatea Centrului de Creație, Lăzarea
28. **Comandant**, bronz, 14 × 23 × 16 cm, 2003
29. **Mândrie**, oțel, 23 × 33 × 25 cm, 2006
30. **Conștient**, oțel, 28 × 31 × 18 cm, 2003, proprietate particulară, Brașov
31. **Sub observație**, oțel, 24 × 35 × 17 cm, 2003, proprietate particulară, Sf. Gheorghe
32. **Înălțare**, bronz, 16 × 32 × 17 cm, 2004
33. **Monument**, oțel, 16 × 46 × 19 cm, 2004, proprietatea Muzeului Kiscelli, Budapesta, Ungaria
34. **Nesuferitul**, oțel, 21 × 50 × 24 cm, 2003, proprietatea Galeriei Gyárfás Jenő, Sf. Gheorghe
35. **Aplecat**, oțel, 54 × 48 × 16 cm, 2006

36. **Partaj**, oțel, 39 × 36 × 26 cm, 2003
37. **Între ei**, oțel, 35 × 37 × 17 cm, 2006
38. **Șerpuire**, oțel, 30 × 42 × 36 cm, 2004
39. **Triumf**, oțel, 32 × 73 × 21 cm, 2007
40. **Respect**, oțel, 26 × 42 × 15 cm, 2003
41. **Natura moartă**, 19 × 19.5 × 23.5 cm, proprietate particulară, Ilieni
42. **Zborul**, oțel, 25 × 49 × 20 cm, 2006
43. **Cu ușurință**, oțel, 38 × 35 × 27 cm, 2006
44. **Curiosul**, oțel, 34 × 46 × 23 cm, 2007
45. **Izbucnire**, oțel, 27 × 34 × 29 cm, 2007
46. **Dramatism**, oțel și lemn, 33 × 48 × 30 cm, 2008, proprietatea Muzeului Pesterzsébeti, Budapesta, Ungaria
47. **În liniște**, oțel, 56 × 41 × 21 cm, 2005
48. **Lumea arhaică**, oțel, 62 × 62 × 24 cm, 2009
49. **Incursiune în spațiu**, oțel, 43 × 35 × 36 cm, 2007
50. **Dor de libertate**, oțel, 35 × 40 × 25 cm, 2005
51. **Atașament**, oțel, 42 × 78 × 34 cm, 2006
52. **Cheia norocului**, oțel, 25 × 35 × 18 cm, 2005
53. **Schimbare permanentă**, oțel, 44 × 44 × 44 cm, 2008, proprietatea Fundației pentru Arta Maghiară, Budapesta, Ungaria
54. **Fortuna labilis**, oțel, 44 × 49 × 29 cm, 2007, proprietatea Galeriei Națională de Artă Maghiară, Budapesta, Ungaria
55. **Despărțire tristă**, oțel, 34 × 35 × 15 cm, 2009
56. **Despletire**, oțel și cupru, 43 × 39 × 34 cm, 2007
57. **Ieșire**, oțel, 32 × 47 × 44 cm, 2008
58. **Distanțare**, oțel, 30 × 40 × 17 cm, 2009, proprietatea Primăriei Municipiului Sf. Gheorghe
59. **Așteptând cu răbdare**, oțel, 36 × 57 × 22 cm, 2008
60. **Șansele supraviețuirii**, oțel, 32 × 42 × 30 cm, proprietatea Muzeului de Artă, Roman
61. **Cu toate forțele**, oțel, 41 × 50 × 22 cm, 2009
62. **Dând din picioare**, oțel, 55 × 70 × 41 cm, 2009
63. **Fandositul**, oțel, 28 × 39 × 19 cm, 2009
64. **Strigătul profanatului**, oțel, 31 × 38 × 49 cm, 2009
65. **Plimbare cu trăsura**, oțel, 32 × 43 × 18 cm, 2009, proprietatea Primăriei Municipiului Sf. Gheorghe
66. **Crudă autoironie**, oțel, 33 × 49 × 27 cm, 2010
67. **În palmă**, oțel, 25 × 43 × 21 cm, 2009, proprietatea Muzeului Curtea Domnească, Târgoviște
68. **Prin milenii**, lemn, 7 × 1.40 × 4 m, 2000, Nagyatád, Ungaria
69. **Reînarmorantare**, oțel, 2.20 × 1.10 × 2.10 m, 1999, Cserszegtomaj, Ungaria
70. **Puterea constrângerii**, oțel, 170 × 150 × 145 cm, 2006, Galați, România
71. **Pasăre**, bronz, 114 × 411 × 56 cm, 2006, Reghin, România
72. **Contemplator al timpului**, oțel, 140 × 280 × 90 cm, Cernat, România

Lucrările nemarcate se află în proprietatea artistului.

Támogatók – *Sponsored by* – Sponsori

Dr. Bölöni László

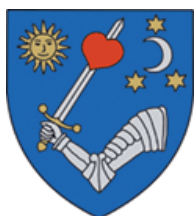
Nemzeti
Kulturális
Alap

Köszönet – *Thanks* – Mulțumire

Sepsiszentgyörgy Polgármesteri Hivatala
Saint George City Mayor's Office, Romania
Primăria Municipiului Sf. Gheorghe

Kovászna Megye Tanácsa
Covasna County Council, Romania
Consiliul Județean Covasna